

AUREL DUMITRAȘCU

CARNETE MARO

JURNAL INEDIT

1979 – 1980¹

24 mai 1979

S-a putea ca oamenii să difere prin înzestrarea cu care știu să speculeze nuanțele.

Nu-s împotriva boemiei în viață, dar nu văd ce „efect“ are boema în artă. Dar prin boemă în viață nu înțeleg exhibiționism, degradare, teribilism.

Interesându-te esențele demonstrezi că percepi profunzimea amănuntelor.

Cred că templul, orice templu, este orgoliul unui singur om (Orgoliul materializat?!)

Am afirmat că totuși nu-mi plac orice fete.

De exemplu proastele și nespălatele. Mi s-au făcut reproșuri. Nu le găsesc întemeiate. A nu-mi place astfel de fete nu e decât un elementar respect pentru bun-simț și igienă.

¹ Caietul 2.

Astăzi sunt atâtea cărți și atâta săpun încât eu nu pot găsi justificabile prostia și nespălarea.

Un prieten spune că Socrate ajungea la adevăr prin repetatele negații. Cred că e vorba de altceva. Socrate era foarte conștient de faptul că oamenilor le e frică să nu pară proști și, din acest motiv, aparenta negație din „noimele“ lui Socrate este de fapt o inculpare a ascultătorului și o disculpare a vorbitorului.

Platon îți dă un sentiment continuu și unic: că vrea să-ți înveți pe oameni să gândească limpede. Platon dă foc minții. El nu este un sinucigaș pentru că vede atâtea idei. Și nici măcar martir. Platon amintește lumii că nu există „adevărul meu“ și „adevărul tău“ ci doar ADEVĂR. Cred că prin aceasta este el minunat.

Cineva a spus: „ador curvele“. Mi s-a părut pueril. Cred că „a adora“ e un verb care trebuie folosit numai când vorbim de copii.

Damnațiunea nu ți-o alegi. O ai din naștere. Ca și poezia. Zidar te poți face. Poet nu. Trebuie să te naști.

Detest oamenii răi. Nu am spus oamenii nervoși. Oamenii răi, am spus. Îi detest pentru motivul că nu-și dau seama ce e un om și ce e un animal, confundându-și condiția.

Cineva spune că ar vrea ca oamenii să meargă goi pe stradă. Și mai crede că așa oamenii ar fi mai buni. Nu știu dacă e indecență să mergi gol pe stradă, dar atâta timp cât omul nu poate fi despărțit de civilizație, nudismul în stradă este o aberație, dacă nu chiar o idee de prost-gust.

Orice om știe că decența (indiferent cum se manifestă) este o atitudine a bunului-simț. Este hilar să credem că dacă am umbla goi am fi mai buni. Nu există demonstrație pentru a susține această aberație.

Nu trebuie să ne gândim mult la moarte. Chiar dacă ne place să ne gândim la lucruri absurde în esență. **Să trăiești!** Iată un fapt care nu se poate învăța.

2 iunie 1979

Cineva îmi scrie. Pe tot parcursul scrisorii îmi dă sentimentul că mă acuză de un lucru: de faptul că nu-s un prost.

Dar pot fi acuzat că nu-s un prost?!

„Spectacolul orgoliului uman este inegalabil“ – a spus Camus. Iată un adevăr probat la tot pasul.

Un matematician care are numai cunoștințe, nu și idei, și care le cere elevilor numai cunoștințe, nu și idei, este un matematician prost.

A avea dreptate nu înseamnă întotdeauna a fi de partea adevărului. Depinde ce „aperi“!

Unii confundă gustul cu valoarea. Alții confundă moda cu veșnicia. Și uite așa un șir de contraziceri fără finalitate. Îmi amintește faptul acesta de nebunul care bătea apa în piua și zicea că bate grăunțe.

Ca să spui că expresia naturală a spiritului tău e protestul trebuie să te justifici trăind și să mori. Să fii ca Papini.

Nu-l cred pe locuitorul care-mi vorbește sugerându-mi că a trăi înseamnă **a nu vrea** să confirme niște valori pe care le simți în tine?!

Un citadin, claustrat, între aceiași pereți, cu reacții „normale“ spre onirism, nu poate spune mai bine ce e un izvor decât un locuitor din munți.

Cineva spune: „Nu mi-a plăcut lupta, bătaia“ (în sens de „competiție“), dar spune tot timpul că e un om care participă, implicat în social, că nu e laș. Hm!

„Crezi că dacă nu am făcut nimic în poezie trebuie să accept pe cei care «au făcut ceva»?“ – zice cineva. Nu e decât un strigăt al neputinței, această frază.

Marele critic al poetului e inima. „Nu poți vedea limpede decât cu inima“ – ne convinsese și Exupéry.

Spune cineva: „Eminescu a trebuit să meargă la oraș ca să devină Eminescu“. Părerii din acestea, fără cap, nu pot schimba nimic, dar urătesc multe! Cu temperamentul său, Eminescu ar fi fost Eminescu oriunde. Dar nu mi-l pot închipui decât mereu dornic să plece, să vadă, să știe.

Eu nu mă pot simți viu dacă nu sunt implicat. Mărginiții cred că-s îngâmfat. Nu fac decât să particip.

Nu poți fi apolitic când lumea e amenințată. Cum să iubesc cerul când nu pot părăsi Pământul!? Și Pământul acesta e ora bolnav!

Cineva îmi explică pe câteva pagini că nudismul (combătut de mine anterior) în stradă este justificat din moment ce treptat totul va deveni transparent. Îmi vorbește de case numai din sticlă, trenuri de sticlă, totul de sticlă.

Acest cineva are mare încredere în creier.

Dar dacă totul va fi de sticlă, deci transparent, deci se va vedea, oare nu cumva creierul va fi anulat?! Dacă totul se va vedea, ce întrebări și-ar mai pune creierul?!

Demonstrația aceluia cineva nu are un fundament omenesc. Mai ales când termină astfel: „În fața transparenței omul îngroapă o parte din prejudecăți și poate chiar pe toate“.

O fi citit ceva prin reviste științifice. Apoi a devenit filosof. Adică, vreau să spun, „s-a făcut filosof“.

Mi s-a spus că am o părere foarte bună despre mine. Nu cred că e așa. Părerile și așa nu contează. Dar știu că nu-s un prost și că încerc să fiu întotdeauna drept.

„Se făceau vrăji pe vremuri“ – spune cineva, încercând să-mi explice încrederea lui în hipnoză, telepatie, etc. Dar eu știu că numai babele mai folosesc cuvântul „vrăji“.

Mi se spune că hipnoza ar putea fi un mijloc de predare în școli. Nu, nu cred. Pentru că un elev dominat, nelăsat să se manifeste liber, nelăsându-i-se libertatea aceea spirituală „protejată“ de știuta ingeniozitate a copiilor, va fi un robot, spiritul lui, personalitatea lui vor fi atrofiate; pentru că va fi constrâns. Și a hipnotiza nu înseamnă într-un fel a constrânge?!...

Afirmațiile fără acoperire sunt gratuități. Și gratuitatea e marca mediocrității.

4 iunie 1979

Munții sunt o șansă, o nebunie legată la cap cu liniște. Însă nu o fericire continuă. Pentru că-s sărac. Și prea singur.

Singurătatea nu-i un lux. E doar o răutate frumoasă. O grădiniță în care și cuvintele țin post.

Noaptele, de un timp, îmi sunt ca niște mlaștini deasupra cărora păsările se feresc să cânte; și chiar să zboare.

Să nu confundăm sensibilitatea cu uciderea unei găini.

Cine-mi poate spune că eu nu știu să vorbesc și cu pulberea?!

Damnațiunea nu ți-o alegi. O ai. O porți. Într-o zi te tăvălește în praf.

Voi muri în ziua în care îmi va fi prea silă de mine.

Nu vreau să cred că semăn cu o boală incurabilă. Eu știu că poezia nu-i o lady.

Pe răni crește numai chinul. Și cucuta.

Am impresia că nu știu să vorbesc serios decât despre viață, despre trăire adâncă.

5 iunie 1979

Ești frumos când ești o bucurie fără să știi.

Mulți oameni află că plâng. Înseamnă că-s tare singuri și tare curați.

Când știi că ai în tine lucruri periculos de frumoase nu poți face promisiuni. Când a avut frumusețea cap?!

Este dificil să vorbești cu un om care confundă sensibilitatea cu tremurul (frica), puritatea cu făina albă, ideile cu îndrăzneala, gustul cu valoarea.

O corespondență care nu are nimic constructiv în sine nu are sens.

A divaga nu înseamnă niciodată a argumenta.

Logica afirmațiilor unora vine din cultură, la alții vine din cunoștințe. Ultimii sunt interlocutori serbezi.

Cunoașterea e dramatică.

Nu poți fi ghiocel - ca trup. Pentru că ești om.

Ești un om pe care se poate conta numai dacă nu-ți pierzi responsabilitatea actelor pe care le faci.

A face totul în dragoste înseamnă a fi dobândit siguranța unei anume fericiri. Dar, cred, nu FERICIREA.

Termenul de FERICIRE e oarecum ambiguu. Ca și PERFECȚIUNEA. Spunem că suntem fericiți când suntem mulțumiți. Dar poate că nu mulțumirea e sinteza fericirii (!)

Să pleci, dar să nu faci rău. Să renunți, dar să nu faci rău. Să plângi, dar să nu jighești.

10 iunie 1979

Dacă absența mea îi pune întrebări acelui om (unui om), înseamnă că acel om ține puțin la mine.

Nebunii sunt de două feluri: bolnavi și nebuni. Periculoși sunt numai cei dintâi.

Sunt tot mai convins că oamenii confundă pe Dumnezeu cu biserica. Azi, mama a aruncat cu o cană după mine. I-am spus că biserica e casa unui șarlatan. Și că moldovenii sunt niște fanatici religioși (femeile în special).

Nu am bani. Copacii nu m-au întrebat: „dar când ai tu bani?“ A trebuit să le răspund: „Credeam că voi sunteți interesați de lucruri mai serioase!“

Obsesiile seamănă cu grațierile pe eșafod, cu clipele cărora le e frică să se termine.

Trăind prea singur om ajuns să am sentimentul că sunt o casă din care nu pot să ies.

Toți copiii Pământului sunt frumoși. Dar nu toți sunt „cu șanse“.

Pentru a salva un om merită să dai foc unei biserici.

În serile când sunt prea obosit semăn cu un pui care stă cu gura întredeschisă și plânge. Dar nimeni nu-i aduce hrană.

11 iunie 1979

Oamenii care nu vorbesc despre ei ca despre o scuză sunt tare dragi!

Câți bărbați iubesc o femeie pentru că ea ar exprima omul detașat?!

Un poet nu poate fi un profet. Prea mare e, uneori, apropierea dintre neant și poet.

Deseori mă simt o casă din care nu pot să ies.

Nu cred că știi ce înseamnă „Totul“, atunci când spun: „Mie nu mi s-a dat niciodată totul“!

Ești un religios prost dacă refuzi dragostea fiindcă ar fi un păcat.

Trebuie întotdeauna să trăiești și să te porți în așa fel încât să-i convingi și pe „îndărătnici“ că dragostea și iubirea pentru om sunt primele și ultimele fapte pline de lumină ale vieții.

Am stat mult între copii. Pe toți acești puști puturoși i-am „învățat“ că viața nu e un ciorap nespălat.

Este tare important să știi să „privești“ cântecul!

Poate că iubim nebunește numai ne-trădarea.

Eșafodul este de carton, el nu poate fi un mit.

N-o să mă simt niciodată bine când oamenii pe care-i iubesc nu-mi vor da elementara atenție.

Actul sexual nu este un simptom, nu e o imputare, ci o „explicare“ și astfel a iubirii pentru cineva. Numai omul știe ce-i dragostea. Ce avantaj!

Nu cred că-mi place să mi se spună că-s poet. Sunt și eu o bucată de hazard acolo. Sufletul nu mi-e decât de florar.

14 iunie 1979

La început, orice bărbat îndrăgostit privește femeia ca un prost.

15 iunie 1979

Este foarte posibil ca toate greșelile pe care le fac să vină din faptul că-s tare sincer cu mine însumi.

Numai scrisul îmi rămâne mereu pentru a mă revolta, pentru a țipa cântând.

Aș suferi mult pe lume, nu dacă nu mi se va da nimic niciodată, ci dacă dragostea mi se va da ca un sandwich. Dragostei nu mă pot substitui niciodată.

De obicei, bărbații sunt prea cinici pentru a putea crede că femeia e bună de altceva decât pentru pat.

Sunt tare mirat când mi se spune că-s nebun fiindcă-s prea bun!

19 iunie 1979

Neantul nu se taie în felii.

Grijile?! Pune-le într-un pahar! Și aruncă paharul în stradă!

22 iunie 1979

Oare nu cumva munca este o singurătate ridicată la rang de responsabilitate primordială?!

Când plouă mult și adânc mi se pare că nimeni nu poate fi pedepsit în mod ceremonios. Și admonestările pe sub copaci nu au sens. Dacă se aud totuși, aceste admonestări au ceva din tupeul lutului care se crede un cântec.

În fața cinstei, dacă nu te negi, nu-ți poate fi rușine.

Greșelile nu ni se cer niciodată. Le facem pur și simplu. Cum le facem?! Greșind din ambiția de a nu fi terfeliți, greșind pentru că, deseori, ni se pare că a fi bun înseamnă a fi îngăduitor.

Cei prea fericiți ar trebui, din când în când, să se gândească ce e un munte sălbatic pe care este constrâns să umble un copil pașnic.

Viața printre truisme este foarte grea. Poate că mai ales din cauza confuziilor.

Pământul este singura dimensiune a curajului omenesc, singura bucurie pe care o putem ține în palme.

Nimeni nu e vinovat pentru că sunt mulți bolnavi. Cine ar putea spune că lumea n-a fost făcută la întâmplare, poate?!

Sunt prea mulți aceia care confundă curajul cu luarea de cuvânt într-o ședință. Poate că involuția este motivată și de astfel de stări de lucruri.

Epistolele oamenilor curați pot fi luate foarte ușor, drept lingușiri cu pene la pălărie. Realitatea e că oamenii curați nu-s lingușitori.

De ce aș confunda așa des puritatea cu făina albă, zborul cu avionul, Dumnezeu cu biserica, gustul cu valoarea, mulțumirea cu fericirea, sexualitatea cu dăruirea, dragostea cu păcatul?!

25 iunie 1979

Când nu mă simt bine tac ca un pește puturos.

Fericirea este produsul ambiguității și certitudinilor din jur.

Unele fete sunt prea preocupate de bărbați. Dar aceștia din urmă nu merită atâta cinste...

Când eram plin liceu credeam că bărbații sunt frumoși ca femeile, ca poezia și fotbalul. Atunci mă înșelam. Azi, nu!

Când un bărbat se uită la picioarele unei femei își închipuie că le și sărută, că se culcă cu acea femeie. Mare prostie! Mare eroare!

Să nu ne încredem în frumusețea cărnii. Pentru că nimic nu se plictisește mai repede decât carnea.

Greșelile pe care le facem au legături directe cu graba sângelui din noi (sângele – această alergare a purpurei care se crede altceva, care vrea să devină altceva).

Ce diferență este între a contempla ceva și a simți acel ceva!

Bărbații care spun că femeia trebuie să se supună bărbatului sunt niște nesimțiți.

A iubi bărbați prea orgolioși înseamnă a te dăruia unei nefericiri abuzive, iremediabile.

9 august 1979

Și fericirea e un fel de disperare.

Majoritatea oamenilor n-au știut că eu nu am multe vicii pe care mi le pot permite.

Vara este un anotimp al dragostei, când iubim mult. Și iarna iubim, dar suntem perversi.

N-am suportat niciodată nonconformiștii de cafea, cei care împărțeau (la o bere) literatura română ca pe o prescură clandestină.

Există capete care preferă să fie tăiate decât să accepte ideea că omul este om și nu tocul unei ferestre.

Când cineva, undeva, te consideră o centrală telefonică pustie, trebuie să pleci.

E detestabil să vezi că mai toți se duc la mare pentru a sta în restaurante.

Noblețea pustietății. Și să vorbești cu ea cum vorbești cu nuferii sau cu nemărginirea.

În locurile prea frumoase până și dragostea se face din inerție.

Fiecare carte minte puțin. Nici un om nu are limite.

Nu cred că pot fi luat vreodată drept un turist cu carnet de conducere.

În fața hârtiei nu-s niciodată o scuză.

Oamenii bogați sunt aproape fără excepție zgârșiți. Pentru că numai zgârșiții pot ajunge bogați.
Generoșii, OAMENII – niciodată!

Nu mi-l pot închipui pe Narcis uitându-se la oameni.

12 august 1979

Este absolut enervant să constăți că și azi pentru cei mai mulți oameni cel mai important lucru e să te îmbraci „frumos“. De parcă decorurile pot fi o mărturie despre curățenia spirituală și sufletească a unui om.

13 august 1979

Noaptele poezilor sunt tare false. Pentru că nu au balamale.

„Vraiște“ – iată un cuvânt altruist și deștept.

Inconștiența este totuși un apanaj al artiștilor. Nu-i o mirare.

14 august 1979

Dar nu, nu pot să-i suport pe acești oameni care consideră că a avea bani e o calitate.

Hoinăreala prelungită te dăruiește tăcerii.

Oare nu cumva contemplarea e o lene a spiritului? Mă refer la contemplare pur și simplu.

Când mi-e dor prea tare de munte devin absurd. Pentru că nu știu să-mi respect nicio altă iubire.

Marea nu m-a învățat încă un lucru: că moralitatea nu stă în încarcerare.

Trupul ți se pare o lumină, și nu o disperare a vulgarității, numai pe un țărm beat de soare, cu o apă albastră și cu un cer tare senin.

Frumusețile care ni se dăruie le presimțim. Și dăruirea nu ne mai tulbură prea mult. Arta de a primi daruri este o artă stoică.

Modestia n-are sens în fața aleșilor.

Foarte mulți cred că orice poartă nouă e o mirare. Deseori însă, sparg fără reținere porțile după care se poate ascunde un simplu bolovan.

Cum calul este necesar fugarului antic, la fel singurătatea e necesară poetului. Scrii în restaurante numai dacă vrei să scrii chiofte. Dar ce pot însemna niște chiofte pentru istoria frumuseții, pentru sufletul omului însingurat între întrebări și mâhniri?! Poezia nu se scrie pentru proști, chiar dacă, scriind, nu te gândești, în clipa de tensiune, pentru cine scrii.

Omul, ca cetate – nu există.

Există numai o imensă disperare și o imensă liniște. Și toate-s pe același drum. Drum pe care trecem.

Uitarea unui prieten nu mi se mai pare o tragedie azi. De ce?! Pentru că am ocazia unor clipe sublime. Delta, de exemplu. Nu reprezintă detașarea de omenesc. Și nici nu vreau. Dar încântarea are ceva egoist în ea. Și e omenească.

Cred că la Sulina nu i-am pozat lui Marian. Cred că, de fapt, el a prins culorile vârstei în mijlocul căreia mă aflu.

În fața capodoperelor n-are nici un sens să ne abținem, nu trebuie să știm să ne abținem.

Mușenia ne este necesară numai pentru a nu ni se distrage atenția oricând.

Umblu prin munți ca o haimana.

Sunetul ploii este pentru mine ca privirea unei mari iubiri.

Pustietatea ne face întotdeauna obiectivi. Ca și sărăcia. Huzur în sărăcie nu există decât la poeți. Pentru că ei nu-și fac probleme din cauza sărăciei materiale. Ei n-au țeluri materiale. Poezia este o casă. Dar nu un tripou. Pentru că nu trebuie să-ți permiți să trișezi. Te-ai nega.

Certurile poetice au întotdeauna un dram de inconștiență suavă.

21 august 1979

Pentru oamenii din jurul meu totul e mulțumitor sau de înjurat. Dar ce e-n lumea lor se petrece în afară. La mine, aproape toate lucrurile se petrec înăuntru, în mine. Acest zbucium poate fi o limbă otrăvită, de lup.

Nu pot trăi între truisme; pentru că truismele mă lasă fără replică. Ca tot ce e sec.

N-am suportat niciodată pustiurile dintre oameni. Singurătatea este o fericire ambiguă, egoistă.

A pleca înseamnă a pierde ceva.

Viața mea e tristă pentru că încă nu mi-am găsit locul.

Nu pot concepe viața fără cinste.

A fi civilizată nu înseamnă doar a nu umbla în pielea goală.

Știu că moartea nu rezolvă niciodată nimic, dar îndoiala este, poate, primul simptom al pierzaniei.

Sunt ciudat pentru că nu știu să trișez...

Le sunt foarte aproape prietenilor, în primul rând pentru că sunt detașat de tot ce le-ar putea fi defavorabil.

Și mincinoșii știu să vorbească frumos. Spre deosebire de ei, eu nu despart niciodată frumusețea de cinste.

Niciun bărbat liber nu știe ce iubește, cu adevărat. Pentru că niciun bărbat liber nu știe să se mulțumească cu ce are.

Poate că IUBIREA pur și simplu e importantă, nu obiectul iubirii noastre.

Femeia nu e o baricadă care trebuie cucerită, dar îți dă sentimentul că ai ceva de învins (ceva din tine chiar)

Luxul rămâne în sufletul meu un apanaj al nesimțiților.

31 august 1979

Ador oameni calzi, iubitori până la sacrificiu, oameni care nu discută iubirea ca pe o pozna, ci o „înfăptuiesc“ cumiști, tandri, cu dăruire și mult bun-simț.

Am impresia c-am învățat ceva de la Papini, un singur lucru: că trebuie mereu să încep ceva, chiar dacă nu duc totul la sfârșit. Poate că a începe mereu ceva, a fi interesat, este un semn că ești tare viu.

3 sept. 1979

O artă este adevărată dacă este inimitabilă. Nu există artă superioară altei arte. Numai cu cât este mai profund inimitabilă o artă își „susține“ valabilitatea.

5 septembrie 1979

Știu de unde vin, pentru că nu-s un bastard; dar nu știu unde mă duc, pentru că-s singur și scriu.

Viața mea umblă încă în pantaloni scurți, parcă n-ar vrea să vadă că m-am făcut băiat mare.

13 sept. 1979

Poate că dezordinea e intermezzo-ul capodoperelor.

Simțul capodoperei impune sacrificiul.

De ce să-mi zică viața că-s o lepădătură a neputinței, când, foarte bine, cu ștreangul pot sări coada, iar vieții îi pot spune: „Ești o târfă, mă culc cu tine, te iubesc ca un nebun, dar nu depind de mofturile tale.“

21 sept. 1979

De prea multe ori numai moartea împacă contrariile.

Ea se plânge de solitudine. E un simptom normal al conștiinței că pierde (dacă nu chiar a pierdut) anumite miresme.

Liniștea se câștigă nu impunându-ți un semi-cinism ci încercând să nu pierzi ceea ce era de partea ta.

Ea nu știe că elevii nu știu că ea nu știe această pădure (limbă).

Dacă uneori visez privighetori surde e pentru că râvnesc căldura unor iubiri pierdute.

Când sunt prea mâhnit și singur îmi vine să spun cum îmi închipui c-a spus Labiș în preajma morții sale: „Și aerul a învățat perfidia; și de la copaci nu mai am timp să învăț cum să trăiesc.“

22 sept. 1979

Orice POET este un spirit realmente autarhic, dispus mereu să conteste, să nege, să inventeze, să reprivească (oare **reprivirea** nu este semnul cel mai distinct al vitalității spiritului omenesc?!), încât nu este de mirare că atâta timp cât trăiesc fizic poezii displac în general. „Nu sunt de acord!“ – aceasta mi se pare esența existenței spirituale a oricărui POET. Nu înțeleg prin acest „nu sunt de acord!“ un protest, protestul în sine, ci o nemulțumire justificată într-o lume întotdeauna separată DE CEEA CE ESTE DEJA. Esențial mi se pare și faptul că tendința de inventare perpetuă a jocului nu trebuie să degenereze în impostură. În acest sens, un **poet** nu trebuie niciodată să-și permită să aibă ceva din frumusețea minciinosului. El nu trebuie să despartă frumusețea de cinste. Mi-amintesc de greci. Ei nu considerau minciuna un păcat, din moment ce li se părea un capriciu al fanteziei, ori pentru fantezie și fabulare sunt toți grecii. Nu cred însă că grecii jertfesc adevărul în favoarea frumuseții, cum s-a sugerat. Într-o țară cu atâtea statui, adevărul este o realitate „zdrobitoare“. Și numai imbecililor statuile nu le spun nimic. Nu ne putem mira prea mult de beția greacă în fața frumuseții: Este necesar să nu uităm marea, al cărui spectacol, chiar banalizat din cauza repetiției, este oricum fascinant, omul negândindu-se de ce îl atrage marea. Cred că nu există o dragoste propriu-zisă pentru mare, cât mai ales un sentiment contradictoriu, de plăcere și groază, iar omul, prin natura lui, este normal

să se simtă atras de ce e frumos și îngrozitor în același timp. Grecii au avut marea ca desfătare deliberată ca miraj și uitare, dar templele, statuile mi se par un semn că grecii și-au exprimat ființa prin aceste forme de multe ori prea simple ca să poată naște întrebări, dar poate că tocmai de aceea „dispuse“ să ne releve un anume mister al lor **după a doua privire**.

Poate că toți poeții sunt puțin greci, dar este o aserțiune subconștientă.

Dacă întreaga-ne copilărie ar fi „obișnuită“ nu cred c-am ști de unde venim, iar maturitatea ar semăna foarte bine cu prelungirea inconștienței în care se complace bădăranul care nu știe decât să fie murdar și să facă copii (a se reaminti că și vaca știe să facă copii!).

Atâta timp cât pot asculta muzică nu pot pierde deloc legătura cu lumea fabuloasă a nepipăibilului, lume în care, fără a deveni un individ abstract, mi se întâmplă mare parte din îndoieli, certitudini; existența spirituală pură și simplu. E atâta **fericire** în muzică!

Nu ești artist dacă devii cinic.

Uneori ai vrea să-i înjuri pe prietenii pe care-i iubești mult și care dau semne că devin niște oameni jalnici.

În ciuda faptului că Pământul este plin de oameni, prietenii adevărați sunt fantastic de rari. Este neliniștitor faptul că mulți locuitori consideră (sau se complac?!) egoismul ca fiind o calitate. Ai vrea să nu-ți fie niciodată rușine că ești om, că trăiești printre oameni.

23 sept. 1979

A te duce **din inerție** în locurile prea frumoase nu înseamnă a fi uluit, ci mai degrabă nerod.

Gloria este o iluzie a celor mici.

Unii merg pe drumurile țării și se gândesc la mămăligă și târfe, la milițieni și nunți stupide. Numai poeții au unic gând, dar nu și banalizat din acest motiv: POEZIA.

Și cuvintele care țin post în zilele în care păsările nu-s deloc de carton și cred c-au dat de glorie. Eroarea lor nu e nici măcar scuizabilă, pentru că, oricum, nu se poate îndrepta nimic.

6 oct. 1979

E frig. Aud o ciocănitore lovindu-mi casa. E ca un glonte în călduri, poate ca un semn al nesiguranței.

Nu gândesc purtarea prin virginitate, pentru că virginitatea este, de fapt, sălbăticie.

Voi transcrie conținutul imaginilor atașate cât mai exact, păstrând toate detaliile, inclusiv diacriticele și formatul original.

Când sunt prea singur, despre femei mi-amintesc un singur lucru: că au sex.

Relațiile dintre mine și ea sunt ca o toamnă gravidă spre care cineva îndreaptă un arc pentru a trage.

11 oct. 1979

Răvășiți-mă ! Și vă voi da în cap cu capodoperele mele!

Tristețea, pentru poeți, este o fericire inversă!

Nu cred că exuberanța e prima doamnă a fericirii.

Trebuie să regreți pentru a-ți da seama de puterea iubirii.

18 oct. 1979

Este bine să punem, mai întâi, la zid cuvintele pe care le rostim. Ele pot ascunde neadevăruri.

Nu, nu am nevoie de decoruri și șireturi legate la gâtul frumosului. Mi-e suficientă POEZIA.

Nu mai vreau să fiu pionul absurd, postul de nebun e mai sigur.

Stilul nu este o ocazie pe care o găsești într-o lună (septembrie, de exemplu).

Inconștienților nu le doresc decât o clipă de adevăr. Pentru că este singura șansă pe care o putem avea pentru a ști cu cine avem de-a face **în continuare**.

19 oct. 1979

Nu știu încă dacă inconștiența este o tergiversare a neîncrederii generale.

Târfele se întind doar. Ele nu afirmă nimic. Nu-ți poți lega zilele doar de lenea liniei orizontale.

Limbuția nu este o sintagmă a celor aleși. Poate că uneori vorbim mult fiindcă suntem prea singuri.

Nu am timp de banalitate, de spânzurători cu șnur de pluș. Eu trebuie să scriu.

Nu sunt damnat, cred, pentru că scriu, pentru că mă refuz fără să știu fericirii, ci pentru că trăiesc (aici) printre oameni de coplesitoare incultură.

Vreau să dau totul frumuseții. Pentru că frumusețea aparține lumii.

Îmi place încrederea. O iubesc, chiar.

Nu am nevoie de sfaturi. Poezia este un bizon ultim. Ne sacrificăm pentru a-l prinde. Și animalele rare nu se prind cu sfaturi.

Uneori aș vrea să beau un pahar de otravă în ciuda bisericilor.

Pe el nu-l laud de complezență. În POEZIE nu știu să fiu amabil. Pentru că o cultură nu se face din amabilități. Și nici prietenii alese.

25 oct. 1979

A nins! Parcă femeile și-ar fi vândut obraji.

Paradisul este viteza cu care putem fugi de ceea ce ne mâhnește.

Sunt bățul cu mere de aur, dar mă lovesc pietre. Și dacă pun un deget în calea aerului, îl pun nu pentru a opri respirația ci pentru a încăpățâna și ceea ce este nerezvrătit.

O femeie a intrat în camera mea ca un deal cu trifoi. Nu întâmplător confund femeia aceea cu veșnicia.

Ubicuitatea sufletului meu este o exaltare a regretului că n-am văzut ținuturi rare.

N-o să mă mulțumesc niciodată cu nimic, pentru că nu-mi pun niciodată în gând să câștig ceva.

Târfele sunt niște cărămizi care se cred nimfe.

Dacă nu ne-am înșela am semăna cu cele mai bune șosele naționale, sau cu fesele reci ale babelor.

Grâul lângă care nu se spune nici o poezie îmbătrânește mai repede, putrezește.

Există prieteni care-mi par a fi mireasa nebunului care a fugit de pe tabla de șah. Adrian², de exemplu.

Încă nu am exprimat inexprimabilul. Acolo lupt eu.

6 noiembrie 1979

Numai marilor prieteni îndrăznesc să le vorbesc despre lacrimile mele. Indiscutabil, a plânge înseamnă a nu-ți fi pierdut omenia, a mai ști ce e emoția și îndoiala, regretul și ambiguitatea vieții. Dar nu poți „prezenta“ lacrimile ca pe niște pepeni, la o tarabă. Lacrimile sunt acea seară din urmă în care un copac bolnav înflorește din nou.

Țin la mulți oameni. Mult. Dar la fiecare altfel. Pentru că nu sunt doi la fel, însă fiecare exprimă o bucurie care-mi lipsește, pe care mi-o doresc și care vine din când în când.

Râsul copiilor este cea mai frumoasă emisiune care poate fi ascultată pe mica noastră planetă.

Marquez îmi pare supremul scriitor al secolului XX. Dar numai oamenii cu un gust riguros pot fi de acord cu mine.

Deocamdată poezia mea nu spune decât ceva GRAV.

Oare de ce, cu oamenii pe care-i iubesc, vorbesc mult și despre „mărunțișurile“ primordiale? Mă refer la: căsnicie, amor, bani, etc.

3 decembrie 1979

Unele scrisori de-ale mele încep ca niște trecători prin care trec numai caii schilozi.

² Poetul Adrian Alui Gheorghe.

Noaptea sunt niște mituri greșite, poate și pentru că realitatea se descompune, deși nu miroase urât, dar amăgește.

Trebuie să fii descumpănit o clipă pentru a fi profund. Pentru că profunzimea este o înverșunare. Nu știu bine a cui, dar știu că ține de un simț superior oamenilor obișnuiți.

Scrisul este „non seulement un baume“, ci o atitudine a spiritului care se vrea diferențiat de turmă.

Îmi pierd, uneori, toate drepturile în fața disperării care nu e niciodată în rochie albă, ci doar jerpelită ca o cocotă întâlnită inexplicabil pe terasa unui sanatoriu, cerșind lumina unor ochi bleu-marin.

Îmi vine să tac așa de adânc, încât adormiții să se dea cu capul de pereți, să-i doară liniștea aerului.

20 dec. 1979

Întors de la Iași nu-mi mai amintesc orașul. Prietenii, doar.

Citind „Viața lui Isus“ de François Mauriac am rămas cu senzația că Isus este un mare egoist și un fanatic.

Prea multe edituri publică mai ales orgolii și mai puțin cărți citabile. Și prea mulți critici cred că o cultură se face cu amabilități.

Deseori aș vrea să joc „șah“ cu toate haimanalele. Nu pentru a câștiga, nu pentru a pierde, ci pentru a înțelege o dată-n plus câtă nevoie de absurditate avem în fiecare zi.

Arătați-mi colina unde pot și eu să mor cu o femeie-prea-frumoasă!

Există clipe de singurătate în care ai vrea să te cerți cu un om prin care sângele umblă ținându-se cu mâinile de tâmple.

Prea multe canalii care se cred brândușe.

În munți mi-ar prii să urlu. Pentru că nu-i poți întrece pe lupi. Și ce sens are un urlet care nu are puterea de a domina?!

La fiecare sfârșit de an devin trist. Pentru că tot mai des nu aștept pe nimeni și nu sunt așteptat de nimeni.

Dacă m-aș scrie aș fi în stare să mă sinucid. Dar dacă n-aș scrie poate că nu aș ști să fiu și pretențios.

Nu cunosc case mai triste decât hotelurile

— 1980 —

6 ian. 1980

Mi-au plăcut întotdeauna extravagantele periculoase ale naturii, un fel de plăcere patologică aş zice: puhoaiete necruţătoare, ploile pantagruelice, ninsorile biblice. În timp ce pe ceilalţi îi îngrijorează.

Întotdeauna le spun prietenilor descumpăniţi: să trăim totuşi printre oameni, măcar pentru a şti ce suntem noi înşine.

Nu pot crede în entuziaştii care, după ce-şi pierd entuziasmul, nu mai au în ei niciun respect pentru jur.

Cineva îmi spune: „N-ai să mă înţelegi niciodată.“ De fapt, e vorba de altceva. Nu că nu l-aş putea înţelege, ci el nu recunoaşte că l-aş putea înţelege.

Sinceritatea nu e niciodată o demonstraţie în favoarea unor explicaţii faţă de jur, faţă de tine însuţi.

Tare mulţi nu-şi dau seama că în acest veac plin de ameninţări, indiferenţa este absolut deranjantă.

Să ne gândim puţin: oare nu cumva, când scriem, o facem pentru că **ne amintim ceva** şi mai puţin pentru că tot ce scriem s-a născut şi am simţit în acel moment?

23 ian. 1980

Deseori criticii îţi par nişte oameni blânzi care intră într-o librărie, iau o carte din raft, se uită la copertile ei, o pun la loc, după care se duc acasă, se aşează la masă şi scriu un articol lung despre cartea aceea.

Trișorii nu au nicio calitate. Nici măcar nu-s ciudați.

Ironia mea a rămas un plâns care trece peste o prăpastie, un fel de miel amenințat, acel „je m’eu foutisme“ din unele texte ale mele nu-i decât, cred, o detașare de moarte.

„What shall I be?“ (oare ce-am să fiu?) – mă întreb atunci când cuvintele îmi fug prin pădure, cu lupii.

25 ian. 1980

SCRISOARE CĂTRE AUREL RĂU – „STEAUA“

„N-am mai fost pe la Dumneavoastră niciodată. Vin acum, sper că nu ca o căruță cu napi! Stau în niște munți cu copaci care nu știu să moară, care n-au viziuni, niște munți rostogoliți prin văzduh, aici liniștea nu-i o șiretenie, ci un fel de detașare, o viață pe care n-o arăți cu degetul. Niște munți în care oamenii mai țin lumânări pe biblii, în timp ce nopțile sunt un fel de mituri greșite, un fel de ceremonii scăpate-n buiestru. Când cuvintele îmi fug prin păduri, ajung să semăn cu ceața, răsul meu este o prăpastie prin care umblă clovni răniți, mi se spune că numai nebunii iubesc așa mult ploile. Mă duc prin orașe să văd ce mai fac străzile, întors nu-mi mai amintesc decât prietenii; câți pot ști ce simte un om când aude o pasăre mare ciocănindu-i casa, câți știu că urșii sunt o filosofie spusă în șoaptă?! În munți lumea este reinventată zilnic, pentru că aceste singurătăți bogate te amenință cu veșnicia, aici pământul bodogănește, iar țipătul este un istm pe care întâlnești prudența. Nu, muntele nu este un palimpsest inventat de ninsori, nu fac apologia unei iubiri, nu e cinism să-ți aperi iubirile care trec prin cinste.

Eu știu că poezia e o uimire rănită, așa cum știu că-s mai tânăr decât moartea. Îi caut pe cei buni pretutindeni, dar nu pentru a le cere ceva, ci pentru a le da voie să găsească în ochii mei o răcoare pe care n-au știut-o, pentru a le da voie să găsească în palmele mele un brad surghiunit de dorinți.

Vin la dumneavoastră pentru că azi detest zăpada, mă doare inima („pârdalnica“), sunt cam bleg azi (și Kate Mansfield era zăpada!), dacă vorbești cu un om pe care-l stimezi poți să te înfrumusețezi cu o provincie fără bastarzi.

(...) Nu voi dezamăgi pe nimeni, important este să trăiesc, pentru că prea des fug stânci după mine, iar în unele case nu știu să vorbesc. Toate și pentru că nu-i înțeleg pe codoșii cu pene la pălărie, cum nici pe cei care cred că o cultură se face cu amabilități.

(...) Și dacă aveți timp, citiți aceste texte! Ele își „bat joc“ de plictiseala vulturilor, sau poate că afirmă tulburarea unui om din munți.

Vă mulțumesc foarte mult!

Și să nu fiți bun cu mine, cinstit doar!

(...) P. S. Am 24 de ani și nu l-am văzut niciodată pe Eminescu! C'est partout!“

4 februarie 1980

Ce stimată e poezia când burțile proștilor se bucură!

10 februarie 1980

Nu voi fi niciodată un „căruțaș“ al definițiilor, ci o haimana cu gustul aforisticii și nebunia limpede a poeziei.

Ochii poeziei sunt puși de Neant.

La Vermeer din Delf: mi s-a părut întotdeauna că lumina este încuiată pur și simplu, iar oamenii sunt niște forme blânde ca Dumnezeu (tot ce nu se vede e BLÂND).

13 februarie 1980

Ce jalnice sunt casele în care nu vezi cărți!

16 februarie 1980

Ironia mi-e dragă, în primul rând, pentru seninătatea pe care o exprimă, pe care o lasă în mine.

Una din cele mai frumoase amintiri pe care le pot avea în viață e faptul că am pus tot sufletul în ARTĂ, în ce-am făcut prin ARTĂ.

Anumiți pseudo-intelectuali mi-au reproșat că mă enervez când discut cu ei despre poezie. Le-am dat singurul răspuns pe care-l simțeam: „Nu, nu-i vorba de enervare, mi-e milă, doar.“

Voi duce întotdeauna o viață deranjantă pentru trepădușii din jur, pentru că nu voi suporta niciodată să duc o viață plină de amabilități „de doi bani jumate“ și de minciună.

Sunt mândru de condiția mea, chiar și de singurătatea mea. Pentru că am o singurătate care nu dă nimic.

Am spus des că nu am orgoliu (!); mi se păruse că așa sunt. De fapt, am un orgoliu imens când am de-a face cu proști.

Pe proști îi desfid tot timpul. Este singurul mod în care știu că nu mă pot intoxica.

Învălmășeala cu care-mi vin gândurile când scriu scrisori mi-amintește de oamenii mari care și scriu ultimele pagini pe paturile unor spitale.

Falșii mecena sunt ușor de recunoscut.

Pe om îl poți părăsi, dar dacă l-ai iubit nu uiți să-l respecti, chiar disperat fiind.

Nu poți înțelege înjurăturile spuse cu cinism (de oamenii aparent fragili).

25 febr. 1980

Și totuși răul nu vine de la bombă, ci de la proști.

Mă uit la munte. Și, de emoție, duc mâinile la spate.

Simt și gândesc poezia oarecum rebel, dar plecând numai de la o trăire de mare intensitate.

Lucian Vasiliu e un om pe care-l iubesc. Pentru că îmi place și cum scrie. Are nerușinarea mea.

Când intru prin case în care nu văd nicio carte îmi vine să plâng.

26 februarie 1980

Se spune că „urma alege!“ Dar ce să aleagă urma? Urma e sfârșit. E nimic. Nimicul nu alege, el nu există decât gustul amar al celor care pierd. A pierde nu înseamnă a alege, ci a fi mai „prost“ în luptă. Neînsemnând că victorie apropiate prin „șmecherie“ sunt cu adevărat victorii. De fapt, singura victorie este VIAȚA. La început nu-i nimic sau, mai ales, **poate să nu fie nimic**. Și deodată există ceva. Un **el**. Aceasta e victoria. Celelalte sunt numai anotimpuri, îndoieli, drumuri. Și rânjet. Rânjete într-un paradis ce se pierde oricum.

6 martie 1980

Dragostea îmi spune că fericirea n-are nevoie de filozofări. Și poate că poezia există numai pentru că există și singurătate.

Mușenia este o paralizie a cuvintelor. Iar un om care nu știe să rostească niciun cuvânt este un om despre care nu știu nimic. Sau este un sălbatic. Întotdeauna, cuvântul va fi primul semn că într-un anumit loc nu există sălbatici.

Ciudățenia mea este exacerbata trăire a amănuntelor, a emoțiilor. Și curiozitatea.

25 martie 1980

Mă culc prea des ca și cum aș închide un mormânt într-un liliac care încă n-a înflorit.

Cum să nu-mi vină să înjur toate mofturile din idei? Și pustiul în care adorm.

Pe mine nu mă vor împușca vânătorii.

31 martie 1980

Poate că fiecare înjurătură este un istm pe care îmi caut o iubire stigmatizată.

În multe zile am sentința că spațiul e o cutie (de tablă) pe care eu o privesc, în afara căreia exist, orgolios chiar, distant ca vitrinele pline cu nasturi și jupoane prăfuite.

Fiecare șoaptă are culisele sale.

Există soluții pentru fiecare clipă în care „suportăm“ să gândim.

Într-un fel, cred că venirea căldurii ne absolutizează în circumstanțele decrepite ale lenei. Apoi scăpăm.

Cred deseori că în unele cuvinte există o infinitate de idiomuri, că uneori e suficient un cuvânt pentru a găsi în el o infinitate de idiomuri, de mitologii, de neliniști, de cicatrici.

Viața trebuie văzută în trăită, ca să fie autentică, puțin a rebours.

„Alienarea“ oamenilor mi se pare o sănătate obiectivă a acestui sfârșit de veac.

Prozele lui Mircea Eliade, plina de breșe în realitate și trup.

Actorii nu m-au convins niciodată cu adevărat. Poate că și din cauza decorurilor. Mi-au plăcut, doar.

10 aprilie 1980

Lumea cu care unii cred că moralitatea e numai pentru academicieni nu-i deloc un semn al bunului-simț. Mă refer la unei tineri poet. A fi poet nu înseamnă (a fi teribilist) neapărat a fi și destrăbălat.

23 mai 1980

Aleasa mea viață - ca o urmă de prost.

Prea multe seamănă cu rahatul.

Când moare un mare scriitor, mă simt ca o Grecia fără temple.

Facultățile au rămas pentru mine un fel de grădini publice pline cu cișmele. Dar eu nimeresc întotdeauna cișmelele cu apa otrăvită.

Învăț mereu, ca repetenții care vor să ajungă d-zei.

Diferențele dintre oameni sunt numai diferențe de posturi.

Mediocrii sunt niște furnici care au ochii în locul picioarelor. Și invers.

Aș vrea să trăiesc. E stupid să mori și să nu-ți fi terminat de scris cărțile.

27 mai 1980

Un poem care e lipsit de spontanietate este un poem în care lumina este de ocazie.

Pentru mine, o metaforă nu rezolvă niciodată un poem, dar nici discursul ireproșabil.

Toți sunt vulnerabili. Exceptându-i pe cei foarte sinceri.

Cred că sunt un teoretician prost, dar simt profund toate dealurile poeziei.

Când sunt în munți vreau să plec. Când sunt în altă parte doresc să revin în munți. N-o să-mi găsesc niciodată locul. Și, de fapt, nici nu vreau să duc o existență tihnită. Nu trebuie să mă plictisesc de aer.

8 iunie 1980

Greșelile mele cu potcoave. Rahatul, însă, este al altora.

N-am dreptul să mă plâng de singurătate. Pentru că oricum mi-o asum.

În orașele în care ți se prezintă și cătușe e bine să te abții de la declarații patetice.

Am văzut gândaci murind din cauza luminii.

Când ești prea obosit de mâhnire și cearcăne nu mai ai puterea să înțelegi un duel.

9 iunie 1980

Matisse: „Visez e o artă echilibrată, pură și liniștită ale cărei subiecte să nu neliniștească și să nu îngâdureze...”

Pardon, monieur Matisse! Descopăr în această afirmație un spirit burghez și leneș. O artă care nu te neliniștește, pe care o contempli, doar e ceva fals. Atunci la ce mai e bună natura? Adevărata pictură (ca să rămân la cazul Dvs.) este cea care mă lasă uimit și tulburat, plin de întrebări, ca și cum aș simți că lumea începe cu mine și trebuie să acționez în cât mai multe bune feluri. Refuz să-i recunosc pe artiștii care cred că arta trebuie să fie numai liniște, adică lene. Ca să fiu mai clar, nu-i recunosc pe artiștii care cred că lumea se rezolvă cu niște peisaje pe care le privim și devenim, vezi bine, mai bogați. – (se poate continua) –

Cărțile sunt un fel de petreceri la care eu sufăr de ubicuitate, adică sunt în toate colțurile încăperii, astfel că pot privi din toate unghiurile obiectele, grimasele, amănuntele, spaimele, omul.

10 iunie 1980

Numai prin cărți îmi evit nebunia.

Răul este exprimat numai din clipa când se simte și puternic. Nu-i dați ocazia!

16 iunie 1980

OMUL ÎNGRIJORAT ȘI EXPERIENȚA

– Zilele trecute mi s-au rupt câteva vase de sânge. În timp ce jucam tenis. „Faptul“ s-a petrecut deasupra de genunchi, la coapsă. Exact același picior de la care a plecat leucemia lui Titel. Dacă „rana“ mea ar fi fost în alt loc nu cred că i-aș fi dat importanță. Dar mă recunosc îngrijorat. Dacă n-aș fi trăit experiența fatală a lui Titel, dacă n-aș fi VĂZUT rana lui, cu siguranță că n-aș fi devenit îngrijorat cum sunt. Omul, în fața rănii, este unul care **acceptă**. Dar nu-și face mari gânduri. Faptele cunoscute la început, pentru prima dată, nu te implică serios, definitiv. Pe când amintirea unor cazuri (întâmplări) similare te pune pe gânduri. Pentru că accepți „porția“ de risc oricum, dar șansa fatalității nu-ți dă pace deloc. Îngrijorarea vine din cunoaștere. Ești îngrijorat când cunoști atitudinea răului. Este sigur că sălbaticii care au văzut pentru prima dată, de exemplu, un avion au fost uimiți, mirați până la a crede în supranatural. Dar nu înfricoșați. Cel puțin, n-a existat întâi frica. Pentru că, repet, trebuie să ai cât de cât cunoștințe (amintiri) despre rău pentru a te simți amenințat, îngrijorat.

Îngrijorarea nu mai e o chestiune de timp atunci când ai amintiri. Ea te macină imediat, te pune în alertă. Nimeni nu rămâne indiferent în fața răului, a pericolului. Dar se întâmplă așa numai dacă ai amintiri despre rău, dacă lumea și întâmplările n-au început de la tine, cu tine.

(de „privit“ îngrijorarea și prin personajele din literatură, mai ales cele ale lui Kafka sau Dostoievski).

19 iunie 1980

Piciorul meu, bolnav, seamănă cu o mireasă bătută cu bulgări de pământ.

Și zilele sunt un fel de copaci. Se scutură de bucurii sau neplăceri numai în funcție de „întâmplări“ exterioare.

Veșnicia nu se inventează cu o singură durere. De fapt, veșnicia e un lucru la care nu m-am gândit serios.

O iubire există numai dacă este apărută.

Multe femei renunță la dragostea poezilor pentru că există iubiri mai comode. Un artist va fi întotdeauna inexplicabil și greu de priceput. Și numai apropiindu-te de el cu deplină bunătate și înțelegere ai șansa să fii „luat în seamă“ cu adevărat. Altfel i se pare că e vorba doar de o complezență necesară. Și-și caută în continuare de chin, de arta lui.

Există iubiri în care se vorbește mult și iubiri în care se vorbește puțin. Le accept pe oricare, dar cu o singură condiție: să fie sincere.

29 iunie 1980

(fragmente dintr-o scrisoare deranjant de dreaptă)

E stupid să simt că multe prietenii, într-o zi, devin un fel de timp pierdut, dar cine-mi poate înfrânge încrederea în frumusețe, în posibilitatea bucuriei! Spun astea și pentru că groapa dintre noi se face tot mai mare și mai adâncă, dar în timp ce tu o privești și crezi că e ceva în firea dialecticii, eu o contest, nu vreau s-o recunosc, ca un prost mă întreb: „de ce cunosc oameni, de ce mă îndrăgostesc de ei, și nu-i pot păstra niciodată, ei se plictisesc prea repede, nu mai găsesc nimic??...”

Voi sunteți mereu fericiți și mulțumiți, și vă faceți planuri, și ele vă reușesc, și credeți că poezia e un drum spre alte împărății, și nu-i așa, și vi se pare normal că lumea e cum e, și moartea vi se pare la modă, deși voi credeți că n-o să crăpați niciodată, și patetismul e de crezut numai la copii, nici nu știu ce să mai zic!?”

Apoi tu, vorbindu-mi de măritiș și mirese, și eu cu capul pe masă, între borcanele pline cu fierea-pământului, ghințură, crini, sângele-voinicului, nu-mă-uita, gențiana kochiana și altele neidentificabile, eu cu capul pe masă, copleșit, simțindu-mă și mai singur. Ce fericiți sunteți voi, și domestici, și practici, și „buni de societate“, și nici măcar nu vă invidiez, și nici nu mi-e milă de voi, v-am iubit oricum întotdeauna, dar prăpăstiile din mine nu se pot justifica, cu capul pe masă, rămân, ca un sfânt linșat de lumina cerului și nebunia pământului.

Ce să țip? Ce să spun?, țipătul e un locuitor descumpănit, spusul e o ținută în frac. Mare rahat lumea asta!!

De nunți să nu-mi mai vorbești. Nu-mi plac. Sunt un pretext pentru a arăta lumii „cine-mi suntem noi”. Iubirea e cu totul altceva. Eu cred că ea n-are nevoie de nunți, de colaje.

Crezi că „a amâna” e un verb cinstit? Eu nu cred.

O căsnicie distruge un poet.

Amabilitatea nu salvează o prietenie

Piciorul încă nu-mi trece. Și când te gândești că dacă mor n-o să vă anunțe nimeni...

Nu sunt deloc un om liber. Pentru că a fi liber înseamnă și a fi fericit. Léon Chestov spunea: „L'homme ne peut avoir aucune relation avec le mal: tant que le mal existe, il n'y a pas de liberté, et tout ce que les hommes ont appelé jusqu'ici liberté, n'est qu'illusion et duperie.”

30 iunie 1980

Ce absurd devine totul când avem îndoieli!

1 iulie 1980

Nu voi avea niciodată nevoie de D-zeu, pentru că eu nu am nevoie de minciună.

Da, i-am citit pe Whitman, pe Kafka, pe Marquez, pe toți ceilalți. Dar n-am crezut pe niciunul. Frumusețea a început după ei, **implicându-mă**, regândind tot ce-au spus, cercetând în viața mea și cea din jur dacă e posibil așa. Și era posibil. Pe când ceea ce spun „cărțile sfinte” (cărțile tâmpite, zic eu) nu s-a arătat niciodată posibil, secolul XX, cu descoperirile sale excepționale, a demonstrat clar tuturor nerozilor (chiar dacă mulți au continuat să persevereze în nerozie) că baza religiei e prostia și minciuna, precum și frica înnăscută a oamenilor, frică de care ne

despărțim numai dacă ne dovedim nouă înșine că suntem oameni, nu niște scursuri lipsite de orice inițiativă, de curaj.

Ce nevoie am putea avea de un D-zeu care numai pedepsește, dar nu sare niciodată să-i salveze pe nevinovați?! O fi și ăsta de părere că echilibrul nu ar putea fi perceput dacă nu mor și nevinovați, copii, etc.

5 august 1980

Cred că pădurea este o simptomă a ceea ce numim uneori veșnicie iar orice caz – o curiozitate în devălmășie. Umblând prin pădure, din cauza irepetării ei, ai sentimentul că n-ai întâlnit altceva mai fascinant. Nu ai spus greșit: da, muntele este o filozofie în șoaptă. Aici numai oamenii pot deziluziona. Te referi la o anumită caducitate a bunului lor simț, la capacitatea cu care cred că numai ceea ce fac ei este important, deși e vorba de munci absolut domestice, prost-plătite, imbecilizante. Singura vină, totuși, a majorității oamenilor din munți este absența cărților din casele lor. Cum un scriitor are oricum nevoie de tipuri, în munți este de surprins un anumit mod grotesc de a exista. Și de aici o sumedenie de sensuri. Omul din munți nu trebuie idilizat. Pentru că nu este cel care merge liniștit după turmă și cântă din fluier. Stupizeniile de acest gen nu-s decât scorniri ale autorilor mărunți. Azi, de exemplu, „ciobănașul“ lui Grigorescu, chiar pentru un om din munți, ți se pare o minciună. Dar tu te uiți și la culori. Alții, însă, rețin doar ideea de cioban. Înșelându-se.

Singurul criteriu după care-ți faci **azi** prieteni printre scriitori este valoarea scrisului lor. Această certitudine nu te poate plictisi. Celelalte, da!

Concretețe nu înseamnă neapărat haiku, arta litotei se stăpânește greu, dar nu „numărând“ cuvintele... poemului.

Originalitatea este o formă neagresivă a egoismului. Dar poate că singurul egoism de prețuit. Poezia care nu uimește este fie făcătură, fie cămătărie, fie nimic.

Mă întreb des: oare câtă forță am pentru a nu exista oricum? Și nu-mi pierd niciodată cumpătul.

Nu scriu niciodată scrisori la care știu că nu primesc răspuns.

7 august 1980

Răcoarea. Ea trebuie să fie muza lucidității.

8 august 1980

Un poet nu va fi niciodată o investiție matrimonială, socială – sigură.